

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/4 an 10 cor., 1 an 20 cor.

Pentru ducerea la casă cu 80 bani pe lună mai mult.

Pentru România:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/4 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătiindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un fir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuller București, strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „la loterie”.

TRIBUNA

„Rezolvarea” chestiei de naționalitate.

Din discursurile, ce s'au pronunțat în dietă în cursul săptămânii acesteia, în ce privește naționalitățile două merită a fi relevate: discursul lui Kristoffy, ținut în 12 Maiu c. și al lui Lindner, rostit alaltăieri. Vorbirile lor arată ce vederi au stăpânitorii cu privire la rezolvarea chestiei de naționalitate, sau mai bine zis, ce zic și ce fac ei în chestia aceasta.

Ambii oratori s'au învîrtit cu espunerile lor în jurul legii de naționalitate, adică în jurul minimului ce ne este asigurat prin o lege pozitivă, dar care de fapt nu ni se dă.

Deputatul Kristoffy relevând împrejurarea, că în dieta de acum ocupă loc și deputați naționaliști, cari nu se manifestă a fi antipatriotici, crede, că contradicțiile dintre Maghiari și naționalități nu se pot stîrpi acoperindu-le prin ocolirea discuției asupra lor.

Fapt e, că în privința aceasta de vinismul a dus lucrurile așa de departe, încât unii se feresc a discuta chestia de naționalitate peste tot, ear' alții discutând-o se erată pățimări sau orbiți și prin învinuirile esagerate și nebasate ce le fac, aștă și mai mult spiritele.

Referitor la starea aceasta Kristoffy zice:

„Nu împărtășesc părerea acelorora, cari în chestia naționalităților pretutindeni și totdeauna văd numai primejdii, așa că bărbății politici serioși încep a se feri până și de discuția acestei chestii. Ear' alții, după cum s'a putut vedea din discuțiunile încheiate în decursul debaterilor, se lasă răpiți de vehemență, care pentru toate e potrivită, numai să liniștească spiritele nu, nici să ne conducă la o deslegare dorită a chestiei.”

Kristoffy crede deci, că în chestia de naționalitate nu trebuie evitate discuțiile și apoi „sinceritatea bărbătească, — zice el — seriozitatea și obiectivitatea, eată, după a mea părere, singurul mijloc pentru a face ca sămănța neînțelegerii aruncată deja se prindă rădăcini prea adânci.”

Așa se exprimă, am pute zice, mai mult în ton teoretic, dl Kristoffy, ear' mai în special zice, că părerile în chestia naționalităților „sile întemeiază pe învățăturile istorice și crede, că „după-

cum statul ungar s'a susținut o mie de ani, respectând libera dezvoltare și drepturile naționalităților, acest stat și pe viitor numai pe lângă concesiuinea și asigurarea drepturilor legale ale naționalităților, pe lângă libertatea lor culturală, morală și materială se poate susține.”

Până aci chestia stă bine în'am avea de obiecționat nimic, dar' ce folos, dacă în cele din urmă și dl Kristoffy, cu toate vorbele-i frumoase, cu puțin se depărtează de conceptele cetelor govinieste în chestia aceasta.

Revenind adică asupra practicității, declară că el adoptă punctul de vedere, exprimat de Széll, „că adică el nu cunoaște chestie de naționalitate de re solvat în această țeară, de oare-ce această chestiune de fapt s'a rezolvat deja prin art. 44 al legii din 1868; așa că astăzi nu mai poate fi vorba decât de împrejurarea, că ce gândește unul sau altul despre această lege, cum s'a pus ea în practică, cari sînt neajunsurile, plângerile și nemulțumirile ridicate de cetațenii nemaghiari în jurul executării acestei legi.”

Da, așa ar fi să fie, dacă Maghiarii ar fi oameni de înțeles în acest punct și dacă Széll, cu politica lui indulgentă, nu ar voi cu formula sa, relevantă mai sus de Kristoffy, de-o parte să seducă marea opinie publică, ear' de altă parte să ne tragă pe sfoară pe noi.

Căci, ce folos, că există legea de naționalitate, dacă în ea nu sînt cuprinse toate prevederile juste ale naționalităților; și ce folos de această lege, dacă cele mai multe din dispozițiile ei sînt abrogate sau eludate prin ordonanțe materiale ulterioare și peste tot nu se țin.

Ear' — și aci residă greutatea situației — dacă e vorba de tălmăcirea și respectarea legii, înțelegerea între noi și Maghiari azi nu începe, ear' la aceasta nu noi sîntem de vină.

Despre toate aceste dovadă mai nouă ne-a dat dep. Lindner prin discursul său din 15 l. c. despre care am făcut amintire la început.

Lindner reflectând lui Széll, care a numit pe Sași „nesățioși”, declară, că partidul popular săsesc nu pretinde altceva, decât numai executarea legii de naționalitate.

El arată cum d. e în Fundul regiului, locuit de Sași și Români, judecătorile nu respectază capitoul 7, 20 și 22 al legii de naționalitate: nu primesc decât acte maghiare și nu se pot fi de tractări, decât ungurește.

La justa pretenție a lui Lindner ce a fost răspunsul? Huiduieli și strigăte, că „cu un astfel de om nu merită să stai de vorbă”, că „afară cu voi din țeară” etc.

„Să nu stai de vorbă!”, în această rezidă circuitul vicios al chestiei. Poate Széll și tălmăcitorul lui, Kristoffy se re-cunoască existența legii de naționalitate, dar' dacă în aplicarea ei explicarea ei merg așa de departe, încât chiar din „spiritul” legii își crează bază de maghiarizare, ear' cu noi, naționalitățile nu stau de vorbă nici chiar în dietă, — aceasta nu e rezolvarea chestiei, cel puțin din partea noastră nu.

Sibiu, 17 Maiu 1902.

Alegerea de episcop în Arad, după cum sîntem informați din izvor sigur, va fi în una din zilele dintre 10-15 Iunie n. c. Ziua anumită se va ține în curînd.

Din dietă. În ședința de ieri protestează Rákay contra procedurii lui Szapary, presidentul comisiei un-gare pentru armată, pentru-că nu 'i-a permis să asiste la ședințele ei. Protestează contra folosirii limbii germane în comisii și promite, că prezentându-se din nou la ședințele lui va lucra cu toate mijloacele, să se împedea folosirea limbii germane. — E. Barta numește ședința plenară a delegațiunii o simplă comedie. Dacă cedează celui-dul guvernamental toate chestiunile mari fără nici o critică, partidul vorbitorului va ataca în continuu delegațiunea până-că o va risipi. Întreabă pe Széll, dacă afacerea rezolvată după ei înouitate se vor pertracta încă odată în public. Ministrul president declară, că el nu poate rezolva în persoană formalitățile procedurii, nefind el păzitorul ordinii din delegațiuni. Concluziunile lui Barta sînt esagerate.

MANDATUL ATACAT. În contra deputatului Rosenberg Gyula, ales în cercul Aradului, R. Th. Ferenz și soții au înaintat protest, pe motivul coruperii alegătorilor cu mănăci și beutură.

Discursul ministrului president și Austriacii. Se vestește din Viena, că la partidele austriace de acolo a produs foarte mare senzațiune enunțarea lui Széll Kálmán, făcută în parlamentul maghiar, despre proiectul tarifului autonom vamal, care astfel este compus încât pe baza lui în-

timp de trei săptămâni se poate introduce și teritoriul vamal independent.

Unii deputați au lansat ideea, că față cu această enunțare, se pornească acțiune. Îndată ce va sosi textul autentificat al vorbirii lui Széll, toate partidele se vor întruni spre a se sfătui asupra răspunsului ce vor să-l dea la vorbirea lui Széll.

Crisa convențiunii. „Czasz”, organul partidului polon din Cracovia, publică următorul interesant comunicat din Viena:

„Este aproape de necrezut, că guvernul maghiar se fie în stare a es-cuta în parlamentul maghiar vre-o modificare mai însemnată a convențiunii, care ar fi spre dauna Ungariei. Ministrul Körber „și-ar câștiga merite și prin obținerea unor concesii mai mici.”

Ziarul polon susține, că guvernul austriac își dă toată silința ca să ducă în deplină schimbarea convențiunii veterinare și ca să se observe riguros dispozițiunile cuprinse în tratatul vamal și comercial. E întrebare, că guvernul în cas de nesucces, fire-ar dispus a abzie, și să lase ulterioara acțiune în sarcina guvernului, ce ar urma. Cu mult mai verosimil este, că M. Sa n'ar primi abziearea ministerului austriac chiar și din cauza scurtimii timpului, de oare-ce noul guvern ar fi silit să ia dela început întreaga acțiune. Körber reprezintă interesele austriace cu multă energie și stăruință și nu se poate spera, că în cas, când ar abzie, situațiunea s'ar schimba dintr'odată. Causa marilor greutăți, ce stau în calea lui Körber, este, că în Ungaria fiecare este convins, că cu mult mai ușor se poate încheia o convențiune comercială cu Germania, decât cu Austria.

„Corda Fratres” și studenții români. Din incidentul ținut în Septembrie a congresului „Corda Fratres” la Budapesta „Cronica” scrie următoarele:

Un eveniment de o mare însemnată se va întâmpla peste puțin timp în apropiere de noi, la Budapesta: tinerele române universitare de pretutindea se va găsi adunate la un loc și lucrări de mirare, chiar în capitala Ungariei.

Cu câtă bucurie și nerăbdare nu așteaptă acest suprem moment tinerimea noastră. Se auzi graiul românesc vorbit cu atâtea intonații în câte țări locuiesc Românii! Priveliștea va fi măreață, mai cu seamă că și tinerii nostri

studenți vor și să fie la înălțimea situației, dând exemplu de solidaritate, sobrietate în vorbă și mai virtuos, sîntem siguri, vor și a-și astîmpăra generosul, dar' fugalul lor sânge.

Așteptăm dela tinerimea noastră isbânzi, dacă nu mai mari, cel puțin tot atât de rodnice, ca și dela bătrânii ce pe timpul studiilor au pus temelia națiunii române.

În asemenea ocazii solemne abnegațiunea și cumpătarea sînt calități mai mari ca ori-cari altele. Prezența într'un corp unit a întregului tineret universitar român, disciplina și ordinea strînsă a rîndurilor vor provoca din partea străinilor admirație și vor înlesni apropierea de ai nostri, a tuturor de cari avem nevoie să ne ajute în ajungerea scopului ce urmărim.

Nici o manifestare nu poate fi mai impunătoare decât aceea basată pe ordine și disciplină. Și cum la Budapesta lupta va fi între noi și Unguri, importă ca să fim bine uniți și demn reprezentați, lucru de care tinerimea noastră a dat atâtea probe elatante și sperăm, că până la vremea congresului ea va fi pregătită sub toate raporturile, — spre lauda ei.

Alegere de deputat. În cercul Dejului s'a ales în 16 l. c. de deputat ear' Br. Tibor Daniel cu o majoritate de 510 voturi, față de candidatul Kossuthist Rády Iános. Acum e maioren baronul!

Sărbarea dela 10 Maiu.

Ca complectare celor publicate deja asupra sărbării dela 10 Maiu, mai anunțăm următoarele:

M. Sa Regele va pleca dela palatul regal la orele 11 a. m. precedat de un escadron de gendarmi călări, trăsura dlui prefect al poliției, trăsura regală în care vor lua loc MM. LL. Regele și Regina, un al doilea escadron de gendarmi călări va încheia Cortegiul.

Cortegiul regal va parcurge stradale: Episcopiei, Corăbiei, Primăverei până la pavilionul ce se va construi la intersecția str. Roman cu bulevardul Colței, aci Maiestățile lor, vor fi primiți de AA. LL. RR. principele moștenitor, I. P. S. S. Metropolitul primat, domni ministri, înalți demnitari ai statului, corpul diplomatic etc.

După sosirea MM. LL., I. P. S. S. Metropolitul primat înconjurat de inaltul cler va oficia obicinuitul Te-deum, după-care se va procede la fîntuirea și gîntuirea novelor drapele, cari se vor

Să ved, ce eu atîta iubiam odinioară, A codrul tenebră), poetice labirint. Să mai salută cobilele din val, Domninde cu un aer de pace, liniștiri, Ce respiră în taină plăceri mai naturale, Visări misterioase, poetice șoptiri.

Aș vrea să am o casă tăcută, mititică, În valea mea natală, ce undulă în flori, Să tot privesc la munte, în sus cum se ridică Perzându-și a sa frunte în negură și nori.

Să mai privesc odată câmpia 'nfloritoare, Ce zîle 'mi copile și albe le-au țesut, Ce auzi odată copila- 'mi murmurare, Ce jocurile- 'mi june, sburdarea 'mi-a crezut.

Melodia șoptire a rîului, ce geme? Concertul ce- 'l întoană al paserilor cor, Cântarea în cadență a frunzelor, ce freme, Născut-acolo- 'n mine șoptiri de-un gingaș dor.

Da! da! aș fi ferice de-aș fi încă! Odată În patria- 'mi iubită, în locul meu natal, Să pot a bine rice! cu mintea 'nflăcărată Visările juniei, visări de-un ideal.

Chiar moartea, ce răspunde teroare 'n'omenire Prin vinele vibrante gheboase- 'i fiori, — Acolo m'ar adoarme în dulce liniștire, În visuri fericite, m'ar duce cătră nori.

(Va urma).

Dr. E. Dăianu.

1) Așa ceva nu putea avea în Blaj; și e natural să le dorească în zădăful din Iulie.

2) Tălmăcirea n'au, la Blaj, nimic din această melodie.

3) ardenism ?!

4) Să nu fie oare o înjurare a limbajului din Blaj ?

FOITA „TRIBUNEI”

Eminescu în Blaj.

(Urmare).

Știm anume că discuta mult și la discuțiuni pune în respect și pe cei din clasele superioare ale liceului. Că vor fi fost interesante ideile lui putem deduce și din ceea ce spune dl P. Petrescu, că une ori studenții anume susțineau că o absurditate în fața lui, ca să 'l provoace la discuțiune.

Di Onea scrie referitor la acest moment următoarele: „Pe cât era de melancolic, pe atât era în unele cazuri de vehement și sigur în manifestarea insușirilor lui spirituale. De multe ori îl aflam în odaie discutând din istorie cu dl Ioan Goron — atunci stud. în a VII liceală... Eminescu discuta cu mare în-focare și siguranță, și de cele mai multe ori dl Goron rămânea învins deși era student eminent.”

Di protopop P. U. — care se întreținea mult cu el în casa lui Văcălaș Bugher — scrie:

„Îi plăcea să vorbească cu predilecție despre poezii mari ai României, precând eu îi aduceam înainte pe Murăgan. Odată 'i-am citat o strofă din

acesta, la ce 'mi-a reflectat: „lasă, frate, nu mai stai înainte cu Murăganu vostru, că el nici n'a fost poet, ci un simplu versificator. Alexandri este poetul adevărat...”

Amintirea acestei prețioasă ne arată cam ce direcție reprezentă Eminescu între studenții din Blaj.

Dar' oare scrisa el poezii și în Blaj? Oare consacrat-a cu vre-o inspirațiune, cu vre-o creațiune poetică a genului sau locul acesta așa de scump nouă tuturor? Eată întrebări ce se impun.

Date positive, pe cari să întemeiăm răspunsul, nu există. „Mi-se pare însă imposibil de admis ca Eminescu să nu fi scris vre-o poezie în timpul de 4-5 luni cât a petrecut în Blaj. Jurul Blajului, pe care 'l-a traversat de atâtea ori în preambulările sale fără scop, nu este romantic, e adevărat. Dar' e destul de potrivit a inspira pe un tiner că Eminescu. Cursul celor două Tărnave, La-cul liniștit și clar, obiect predilect al poetului. Dumbrava numită „beroul”, dealurile înalte din jur, cari deshid priveliști frumoase, până în munții apușeni spre apus, până în munții Sibiului și până în munții cu neaună ai Făgărașului spre răsărit, — eată tot atâtea momente cari dispun pe om la idei frumoase. Cu atât mai mult a trebuit să dispună pe Eminescu, care

din Maiu până în Sept. n'a făcut altceva decât a cetii și a pribegit pe aceste locuri.

Că cetia mult și pe câmp 'ni-o spun contemporanii, cari adese 'l-au văzut cetind singur, la marginea lacului, sau pe malul Tărnavei. Di can. Uilăcan își aduce aminte bine că 'l vedea cu câte o carte, cu hârtie și cerusă la sine, scriind fragmente de versuri.

Din acele fragmente poate să fi rezultat și vre-un întreg, și eu presupun, că de fapt Eminescu a scris în Blaj poezii, dintre cari unele au fost publicate în „Familia” din 1866.

Anume presupun că poeziile: Din străinătate (nr. 21 al „Familiei”, La Bucovina (nr. 25) Speranța (nr. 29) și Misteriile nopții (nr. 34) au fost scrise în Blaj.

Pentru această presupunere milităază argumente esterne și interne. Primele poezii publicate au fost trimise „Familiei” la sfîrșitul lui Februarie 1866. Una a fost publicată imediat, în nr. 6 (ultimul nr. din Febr.) După aceea a mai apărut una mai slabă, O călărie în zori, în nr. 14. Aceasta poate va fi scrisă acasă în Ipotești (l. Botoșani); un contemporan din Blaj își aduce adevărat aminte că Eminescu povestea că au (tatăl sau, ori vre o rudenie a sa) „18 cai”. Acolo va fi avut prilej a face călărirea în zori, care 'l-a inspirat poezia

numită. N'au mai apărut apoi poezii de Eminescu până în nrul 21. Aceasta înseamnă o pauză de cel puțin două luni. În acest restimp cade probabil, venirea lui la Blaj. În nrul 21 (prin Iulie 1866 când E. de sigur'era în Blaj), s'au publicat poezia Din străinătate, despre care sînt aproape sigur, că s'a scris în Blaj. Încă poetul se arată sătul de străinătate, cuprins de un dor nemărginit după locul său natal. Nostalgiea aceasta nu ar fi motivată psihologic în Bucovina, unde era la sora sa și unde el se simțea foarte bine, ca acasă, după-cum se va vedea, din poezia următoare, La Bucovina. Prin urmare „străinătatea” din care își trimite dorul la „natala sa vâlcoară”, nu poate fi decât Transilvania, și anume Blajul, căci înainte de sfîrșitul lui Iulie aci a trăit. Reproduc aci întreaga poezie, de altfel puțin cunoscută, pentru a se vedea cum cuprinsul ei cadrează cu supoziția mea:

Din străinătate.

Când tot se 'nveselește, când toți aci se 'ncântă, Când toți își au plăcerea și zile fără nori, Un suflet numai plînge, în doru- 'l se avîntă. La-a patriei dulci plaiuri, la câmpii rîzătoare.

Și inima aceea, ce geme de durere Și sufletul acela, ce cântă amorțit, E inima mea tristă, ce n'are mângăiere, E sufletu- 'mi, ce arde de dor nemărginit

Aș vrea să ved acum la natala mea vâlcoară, Scăldată în cristallul pârului de-argint,

distribuii corpurilor de trupă, care au luat parte în războiul independentei.

Aceste drapeluri vor fi luate la orele 10 de la Arsenul armatei de către o companie care le va duce cu toate onorurile militare până la rotunda unde se va face sfînjirea lor.

După sfînjire, M. S. Regele va împărți drapelul personal fiecărui șef de corp, care este ținut să pronunțe un foarte scurt discurs prin care să promită M. S. Regelui că va fi păzescut cu prețul vieții, drapelul ce i se încredințează și să mulțumească în același timp M. Sale pentru cinstea ce i face a-i încredința drapelul.

M. S. Regele va bate o mică țintă de aur în fiecare drapel, înainte de a-l preda șefilor de corp.

După terminarea acestei solemnități M. S. Regina, A. S. R. Prințesa Maria și micii principii, vor lua loc în trăsură regală și vor merge la pavilionul ce se va construi la locul de defilare pe piața Victoriei. A. S. R. Prințesa Ferdinand va merge a lua comanda trupelor care vor forma divizia 4 de infanterie.

M. S. Regele apoi va trece în revistă trupele. După aceea va primi defilarea trupelor.

Seara, calea Victoriei va fi iluminată.

În aceea zi în toate orașele din România se vor oficia Te-deumuri, la care vor asista autoritățile civile și militare.

2 Maiu 1864.

Alături, în 4 Maiu v. c. s'au împlinit 38 ani dela un însemnat eveniment al României moderne. În 2 Maiu v. 1864 s'a votat legea pentru *împroprietărea țăranilor*, una din marile creațiuni ale lui *Cogălniceanu*.

Din incidentul aniversării acestei zile «Cronica» serie între altele următoarele:

Cu câteva săptămîni numai înainte de a muri, marele Cogălniceanu ținu în fața Academiei, într-o ședință solemnă, fiind de față M. S. Regele, M. S. Regina, și A. S. R. Prințesa moștenitoare, un memorabil discurs, ultimul, în care își făcea singur autobiografia tinereții sale precum și a celor trei mari evenimente pe cari el le-a deservit și cari fac gloria sa: *desrobirea țăranilor, abolirea privilegiilor și împămbîntirea țăranilor*.

Relevăm din aceasta incomparabilă cuvîntare partea privitoare la țăranii, el zicea:

«Ideile de emanciparea țăranilor români nu le-am avut numai eu... eu le-am înțeles în timpul vieții mele de student la universitatea din Berlin; le-am avut toți junii mei contemporani, fie că ei s'au adăpat la sîrgintea civilizației germane, fie că ei s'au nutrit de civilizațiunea franceză. Toți căți ne-am înțeles în țeară din școlile străine, ne-am dat de mîine — desrobirea țăranilor de lanțurile iobăgiei, a pontului și a olăoiei; constituirea proprietății mari și mici ca proprietate liberă și absolută, ca proprietate occidentală.

«De aceea ori-cînd în țeară sau în străinătate junimea română, în adunările sale, a fost chemată a se rosti despre reformele cari trebuiau a se introduce în România. Întîia reformă, care prima toate celelalte, era, — emanciparea țăranilor. La 1840 tinerii români din Paris ținură o întrunire, în care Costache Negri proclamă necesitatea împrumutării țăranilor, ca o reformă de care atîrnă însuși viitorul statului român; în 1846 Nicolae Bălcescu a publicat în «Magazinul Istoriei» lucrarea sa asupra stării sociale a muncitorului plugar în statele române, în care fiecare frasă este un strigăt la cer în favoarea nenorociților asupriți. Astăzi încă această lucrare este discursul cel mai elocuent și cel mai veridic în favoarea marelui reforme, care de abia s'a putut săvîrși în 1864. Cuvintele lui Bălcescu în cîrînd aveau să pună chestiunea la ordinea zilei. Toate spiritele luminate, toate inimile torbîni își însușiră soluțiunea chestiunii ca un fel nobil al activității vieții lor.»

La

Abonament lunar

pentru

Malu st. vechiu

invitat

Administrația ziarului «TRIBUNA»

Din Munții-Apuseni.

— Maiu, 1902.

De un timp încoace un corespondent de pe aici al unor ziare de-ale noastre răspundește știri false și tendențioase despre stările dela noi. De astădată mă voi opri la raportul lui publicat în «*Tribuna Poporului*» despre «Sinodul parohial» în Vidra-de-sus datul 25 Martie c. și intitulat «Ciubărul» în care aduce ovațiuni episcopului primar Mihail Gomboș. A priori declar, că «Ciubărul» nu poate aparține numitei comune și ea atare nu cunoaște stările locale sau dacă presupune a fi în curent cu aceste, îl asigur că o asemenea cunoștință de lucruri o am și eu despre finanțele din Kamschatka. «Faptele vorbesc, nu frasele goale» a zis «Ciubărul» sfîrșindu-și oanele sale; numai că asta a zis-o, dar' n'a ținut-o. Eu însă voi să țin la fapte și să îndrept eroarea în care corespondentul a căzut.

Temeiul la fondul bisericii din Vidra-de-sus l'a pus bravul parohian, faurul Ioan Goia la indemnul binemeritatului protopresbiter Ioan Patifia și a preotului actual, Vasile Gomboș. Lăsamîntului aparține și o obligațiune, care spre ridicarea banilor dela debitor s'a prelat avocatului G. Candrea. Acesta a și ridicat capitalul și interesele în sumă de 320 fl. nu a administrat însă suma aceasta la epitropie în restimp de 7 ani și nici atunci nu o făcea, dacă preotul Gomboș cu risicul păcii sale personale nu strimora pe lăudatul epitrop «și vadă de datorință. La sfatul duhovnicului a testat și Rusanda Căndea întreaga sa avere bisericească, și dacă cu luarea inventariului au fost și Mihail Gomboș însărcinat și a acestuia osteneală o socotește «Ciubărul» de un așa mare merit, apoi spună-i unul dintre cei ce au participat la luarea aceluia inventar, este judele de acum Ioan Ciama, cum bărbății noștri de încredere sfînd un ghiob (vas de lemn) plin cu taleri a dispărut în buzunarele largi ale unuia dintre cei trei. — Este fapt, că banii bisericii s'au sporit în acest lung interval de timp — pe hîrtie; căta avere în realitate reprezintă avutul bisericească, numai atunci vom putea să știm, cînd debitorii vor fi constrînși la solvire. Cu privire la administrarea averii bisericești din Vidra-de-sus, s'au ridicat alt-cum două voci și în sinodul protopopesc al tractului Cămpenilor în 1900, cari numai cuvînt de laudă nu aveau pentru epitropul Mih. Gomboș. Ba unul din acești doi bărbăți cari stau aproape înrudii de epitrop și au cunoștință de cauză, cu toată franchețea a declarat, că în Vidra-de-sus din cele zece de mii de florini abea se vor putea încasa la timpul s'au vre o 2000 mii și a dat ulterior informațiuni, cum vrednicul (?) epitrop, însuși cămătar dela roată fiind, observînd că ai sei debitori materialicește au devenit scăpați s'a grăbit a îndemna pe acestia a se împrumuta dela biserică și a solvi datoria avută la dînsul.

Multe din obligațiunile bisericești sînt, s'au cel puțin erau, cînd în Decembrie 1897 s'au vizitat prin o comisie casa bisericească, astfel stilisate, încât Mihail Gomboș apărea ca creditor, la una despre 200 fl. ocurea chiar directe dînsul ca cel ce a dat împrumutul.

După datele, cari ni s'au prezentat în sinodele parohiale ordinare din Vidra-de-sus, averea bisericească în imobil și mobil reprezintă următoarele valori: I. La finea anului 1896 a) nemiscător fl. 7222;

b) în obligațiuni fl. 16,229.44, în bani gata fl. 1412, la oaltă averea în bani: fl. 17,642.33 = cor. 35,284.66.

II. La finea anului 1897 rațiociniul ne prezintă o avere în bani și obligațiuni de 37,750.74 cor.

III. La finea anului 1898 suma de 39,054.96 cor.

IV. La finea anului 1899 suma de 45,668.32 cor., care sumă s'a ajuns prin adausul lăsamîntului testat de Rusanda Căndea, în urma căreia a rămas o avere care reprezintă după fasiunile comitetului parohial o valoare de fl. 1721.52 și în restimp de 9 ani abia a adus un creșcîmînt de fl. 78.60.

V. La finea anului 1900 suma de 47,179.16 cor. și

VI. La finea anului 1901 suma de 49,151.03 coroane, după-cum «Ciubărul» în raportul seu ne spune. Cu toate aceste raportul constată, că averea bisericească din Vidra-de-sus prin manipulare rațională a crescut cu suma de

3150 coroane. Că totuși se da absolut comitetului și epitropiei și încă cu mulțumită protocolară, să nu ne prindă mirare, avînd înaintea noastră membrii sinodali, cari nu-și cunosc chemarea, nici binele din rău, ba încă se lasă a fi înlimidați la cuvintele președintelui protopop: «Numai aceia au cuvînt cari datori nu sînteți în bani bisericești, căci toți debitori fiind, cu toți amuțesc. Cu toate aceste este totuși prea mare gîgumania care le o face «Ciubărul» bla jinilor Vidreni cînd zice: «Greu a căzut întregului sinod declarația (de abdicare din epitropie) a dlui Gomboș, pentru-că «perfectă încredere avem în dînsul. Poate-că «Ciubărul» a avut, dar' noi știm, că Mihail Gomboș numai egoismului a servit și nici cînd durere de inimă pentru acest popor nu a arătat, ceea-ce chiar și în timpul acest mai recent s'a documentat prin faptul, că fiind Vidreni încercați într'un proces cu erarul, din lipsa de mijloace sînt epuși la pierderea acestuia. Comitetul parohial votează din banii bisericești împrumutul, dar' epitropul nu solvește împrumutul, deși bani disponibili în casa bisericească se afla și lăudatul epitrop știe prea bine, că dela câștigarea ori pierderii acestui proces atîrnă subsistența unei 1/3 părți a credincioșilor bisericești locale. Părerea este generală și ținuta epitropului nostru ne întărește în aceasta, că chiar Mih. Gomboș, ca fost jude com. a încercat comuna în acest proces nefast.

Că Mih. Gomboș ar fi avut gînd serios cu abdicarea sa din epitropie, numai «Ciubărul» i-o crede, căci noi cari cunoaștem istoria vieții epitropului și cunoaștem rîvna lui de guvernare, rămînîndu-i numai postul acesta drept armă de supremație, dela aceasta n'a renunțat nici atunci, cînd cu uroarea simbriei spusu-i s'a în față să abdică și dînsul nu a făcut-o, ci în butul deciziei sinodale a stat la postul «onorific» și i-a urcat leaful la 120 coroane anual, pe cari de ani de zile și-le scoate din banii bisericești, cari sînt lăsați fără de nici o garanță pe mîna dînsului. Ba în absolutismul lui neconstituțional a mers așa departe încît ordinînd Ven. Consistor archid. sub nr. 2927 1 Maiu 1900 alegerea unui al patrulea epitrop s'a împotrivit și a făcut gălgăie în sinod și protopopul-președinte a lăsat lucrul baltă până în ziua de astăzi. Dacă dînsul este bătrîn de ce nu îngăduia în epitropie pe o putere mai tină și mai aptă, decum sînt actualii tovarăși, cari numai după nume fac pe epitropi, neavînd nici una dintre cheile wertheimiane ale bisericești în alor păstrare și neștiind cum se manipulează o avere comună.

(Va urma).

Revista estera

Peninsula-Balcenică.

În ziua de 23 Aprilie tribunalul militar din Salonic a condamnat, pentru rebeliune, pe 23 de inși și pe doi preoți, la cîte 10 ani închisoare, ear' pe trei la cîte 7 ani.

O depeșă din Constantinopol spune, că cu ocazia jubileului esarului bulgar, Sultanal a grațiat pe 67 dintre cei condamnați pentru revoluțiunea din Salonic.

În Monastir s'a revoltat un batalion și a dîrîmat oficiul telegrafic.

Anglia și Transvaalul.

Față de tonul fudul al unei părți din presa engleză declară împrăjirea lui Krüger, că foile engleze greșesc mult, trecînd cu vederea faptul, că armata bură e mai tare ca ori-cînd Conducătorii buri s'au învoit la pertractările de pace numai fiindcă cred, că guvernul englez nu i-a dat ultimul cuvînt în chestia independenței și a amnestiei.

După cum se telegrafează din Pretoria, până acum nu s'a întîmplat nimic, ce ar putea îndreptăți să se creadă într-o apropiată încheiere a păcii.

Perșia.

Din Teheran se vestește, că orașul e cuprins de o mare iritațiune produsă prin activitatea unei societăți secrete revoluționare. Între punctele din programul acestei societăți e și învinovata tuturor elementelor, cari i s'ar opune. Până acum au fost învinovați mai mulți preoți și funcționari. Otrava se vinde în cantități mari și se adaugă chiar și apei de beut. S'au făcut o mulțime de arestări, mai ales că e amenințată și viața Șahului și a prinților.

Stiri mărunte.

Don Carlos a protestat contra încoronării lui Alfonso XIII.

În Haiti continuă revoluția.

Ministrul de externe al Spaniei a declarat senatului, că dacă negocierile cu Vaticanul nu vor reuși, se va denunța concordatul.

Reuniunea sodalilor români din Cluj.

(Urmare și fine).

Despre starea mai în detalii a fondului sodalilor va raporta comisiunea esmisă în șed. din 7 Aprilie a. c. și cînsarul reun. noastre.

În anul acesta în 11 Ianuarie reuniunea noastră încă a fost adînc lovită prin trecerea la eternitate a soției preiubului nostru membru fondator și administrator parohial ppeo dlui Ștefan Roșian, și comit. prin 2 delegați din sinul seu exprimînd soțului sdobit prin această pierdere ireparabilă condolențele sale în semn de pie memorie a depus pe si-oriul decedatei o cunună de doliu.

Tot în anul acesta repoză și membrul ordinar Ioan Francisc; deci prin sculare se le zicem: «vechinica lor amintire»!

Despre bibliotecă va raporta dl bibliotecar I. N. Pop.

II.

Sub îngrijirea comitetului nostru stau și elevii susținuți de unii binefăcători, așezați la diferitele meserii, și anume:

1. La cismărie	20
2. » pantofărie	4
3. » lăcătarie	2
4. » fărîrie	4
5. » rotărie	2
6. » tîmplărie	3
7. » tapetărie	1
8. » croitorie	1
9. » vîpsitorie	1
10. » petărie	1
11. » perlerie	1
12. » frînzărie	1
13. » tipografie	1
14. » Turda la pantofărie	2

La oaltă 45

Elevii acestia, și cu cei neajutorați vre o 58, dau la oaltă peste tot în Cluj suma de 105 elevi români.

Ei au fost catechizați în religie și în cantul bisericească de subscrisul împărțit în două grupe în toată săptămîna Marța dela 6—7 ore p. m. în școala rom.-cat. «Augusteum», ear' Dumineca dela 2—4 ore p. m. în școala română elem. gr.-cat.

Esamenul cu ei s'a ținut Duminecă în 20 Aprilie dela 3—5 ore, p. m. sub preșidiul dlui administrator parohial Ștefan Roșian ca delegat din partea Freaven. consistor din Blaj. La esamen au luat parte domni: Ladislau Pop, delegat al curatorului bis. gr.-cat. Dr. Amos Frâncu, delegat al direcțiunii «Economiului» din loc; Andreiu Casian, delegat al comitetului reuniunii noastre.

Acești domni colectînd ei între ei suma de 6 coroane, pentru care li-se aduce mulțumită în acest raport, aceasta s'a distribuit ca premii la 6 inși dintre elevii cei mai buni și mai diligenți.

Binefăcătorii celor așezați de reuniune la meserii, au trimis din anul trecut și până azi suma de 1200 cor. ear' comitetul le-a trimis tabloul despre cei așezați cu darea de seamă despre manipulare și împărțirea ajutoarelor, care stau în bani de școală, vestimente și taxe de eliberare în cari s'au spesat până azi 793.56 cor.

În privința distribuirii și al manipularii banilor destinați spre scopul de mai sus din partea comitetului nostru s'a observat peste tot cea mai conștiențioasă și cea mai corectă procedură. Aceasta o dovedesc chiar cele 11 ședințe ținute în restimpul dela 8 Ianuarie 1901 până azi în 28 Aprilie a. c. pentru-că afacerea elevilor vine înainte mai în toate.

Cu toate aceste gurile rele nu înceată a scorni fel de fel de bărfale, învinuindu-ne prin denunțări, chiar și pe la acei binefăcători depărtați, că banii nu se întrebunțează conform destinațiunii lor.

Din acest trist cas comitetul propune ca o. adunare generală de azi convingîndu-se despre adevărata stare a lucrului din socotelile fondului și documentele alăturate la acele se binevoiască a declara de calumnia malițioasă, de minciuni și bărfale acele denunțări ale nu știu ce persoană de vază și au-

toritate, care umblînd pe la acei binefăcători nu se teme de Dumnezeu a pune în spatele președintelui și comitetului nostru astfel de păcate, care nu le are. Cereți drept aceea satisfacțiune.

Alt-cum socotelile prezentate de cînsar și revizuite de comisiunea esmisă vor lămurii chestia.

Este însă de dorit ca elevii să fie provăzuți cu cărțile de lipă; atragem și asupra acestei chestii atențiunea on. adunării.

În urma celor espuse în acest raport comitetul rugîndu-se a fi absolvat zice încă odată cu cântarea «fîntei bisericilor»:

«Ziua învierii și să ne luminăm cu sîrbătoare, și unul pe altul să ne îmbrățișăm, să zicem «frați» și celor-ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru înviere, și așa să strigăm: «Christos a înviat din morți»...

Cluj, în 28 Aprilie 1902.

Iacob Murăgan,
secretar.

Din America.

Wheeling, W. Va., Aprilie 1902.

De un timp încoace se aud din America diferite știri, nu prea de laudă cu privire la viața din Lumea nouă. Dar' pîn' acum nimenea nu a scris adevărata cauză a greutăților, pe cari le întîmpină unii din oamenii noștri, cari vin aicea.

Limba engleză e prima greutate ce o întîlnesc oamenii noștri, căci ea domnește în toată America-de-nord. Cine are de lucru se plătește binișor, așa că poate omul după toate cheltuielile să mai rămână și cu ceva priso. Dar' e spus de multe-ori a sta fără de lucru și aceasta mai mult din cauză, că nu știe limba vorbită aici. În lucru e preferat numai cînd nu se găsește alți oameni și la locuri unde nu are trebuință de vorbit.

Meseriași încoace au de întîmpinat multe greutăți din partea «Uniunii lucrătorilor Americani» cari sînt uniți în societăți tari pentru a se apăra și a-și ținea lefurile necăzute contra marelui număr de imigranți, cari sosesc zilnic din toate părțile lumii și cari le fac o concurență nedreaptă lucrînd mai eficient decît ei. Fiecare uniune de meseriași își are de moto următoarele cuvinte:

United we stand
Divided we fall.

În românește:
Uniți noi rezistăm,
Împărțiți noi cădem.

Fiindcă aproape fiecare meseriaș american a ajuns a fi pătruns de adevărul acestor cuvinte, cea mai mare parte din ei fac parte din diferite secțiuni ale Uniunii (despărțiminte după felul meseriilor). Fabricanții sau măestrii nu pot scădea lefurile stabilite de uniune; ear' dacă primesc lucrători noi (din cei cari vin acum în America), ei trebuie să îndeplinească oare care puncte din statutele uniunii, trebuie să devie membri ai ei și să nu lucreze mai eficient decît e hotărît de Uniune. În multe cazuri lucrătorii noi nu îndeplinesc condițiunile pentru a fi primiți în Uniune; cauza poate fi, că e prea slab în meserie sau în cele mai multe cazuri, fiindcă nu cunoaște limba engleză. În acest caz e silit a căuta de lucru în ateliere, cari pîn' acum nu sînt în puterea Uniunii, de care sînt mai puține și cari sînt numite ateliere cu oi negre (black ship shop) sau se apuce de lucru obicnuit ca lucrător fără de știință.

Pentru Germani, Francezi, Slovaci, Poloni și alții, e mai ușor, fiindcă fiecare găsește colorii întregi din neamul lui și prin ei se poate ajuta foarte mult mai cu seamă, că sînt mulți ca măestri și șefi de ateliere, cari fac totul pentru a veni în ajutorul celor cari vin acum, preferînd fiecare pe cei cu care se poate înțelege.

Eu mă aflu aproape de o jumătate de an în America. Știind limba germană, nu am avut greutățile pe care le au cei-ce știu numai românește. Lucru am avut în continuu, fiindcă șeful fabricii e Neamț.

După cît înțeleg eu starea lucrurilor de aici, pot spune celor cari se gîndesc să vie la America următoarele:

America e bună pentru oameni tineri, cari pot să mai învețe ceva și să progreseze aicea, pentru aceia însă, cari sînt mai înaintați în etate și părinți de familie, e mai bine să rămână acasă, căci progres mare nu vor face nici aici,

dacă avem în vedere cheltuiala cea mare de drum, scumpetea traiului de aici și marea deosebire între împrejurările de aici și cele dela noi.

In alt număr al „Foii Poporului” vă voi trimite mai multe amănunte din viața și obiceiurile americane cari au mare deosebire de cele dela noi.

(Din „Foia Poporului”) Ab. nr. 3277.

Catastrofele de pe Antile.

Forțele suterane își continuă mereu turbările înfrigorante. Despre mântuirea barem la ce a rămas în orașele distruse, nici vorbă nu poate fi, abia se poate face îngroparea victimelor. Matrozii francezi s'au aruncat în muncă tristă cu mare pericol.

La St. Pierre erupția a ieșit toamă în preajma unor mari sărbări, inaugurarea unui monument a unui senator mort. Din sărbări s'a ales deservită îngropăciune. Vehemența groaznică a catastrofei o arată faptul, că cadavrele carbonizate ale soldaților francezi s'au aflat în sala de mănăare la masă. Erau la dejun și nu le-a ajuns timp nici să iasă afară. Vulcanul Pelée aruncă mereu flăcări și cenuge.

Bastimentul de război italian „Calabria” a ajuns deja la Saint-Pierre, în Martinica după-cum spune o depeșă de acolo — și a debarcat pe marinarii cari duc ajutoare.

Papa a trimis douăzeci de mii de franci pentru ajutorarea nenorociților din insula Martinica.

La Sanvinoenzo a devenit teribilă catastrofa și mai spăimântătoare.

Pe coastele orientale toate satele au fost distruse. Numărul victimelor este enorm. S'au deschis prăpăști, cari au înghițit sute de persoane.

Până acum au fost arse două mii de cadavre. Erupția continuă.

Date statistice

din arhiepiscopia gr.-or. a Transilvaniei pe anul 1901.

III. Din raportul senatului școlar.

(Urmare și fine).

Catechizarea.

Elevii de confesiunea noastră au cercetat școale străine în cursul anului școlar 1900/1 în număr de 10.384, anumiți:

1. Institute pedagogice	46
2. Gimnasil	749
3. Școale reale	121
4. „comerciale	11
5. „civile	290
6. „elemen. sup.	318
7. „gr.-cat.	774
8. „rom.-cat.	243
9. „ev. lut.	153
10. „reform.	189
11. „unitare	—
12. „de stat	4190
13. „com.	2298
14. „de reün. priv.	149
15. „de meserii	226
Total	9757

Catechizarea lor s'a făcut de regulă prin parohii locale; unde nu sunt parohii, fiindcă nu avem parohii de ale noastre, precum și unde numărul școalelor și al elevilor este prea mare și de mai multe categorii, s'au înstituit cateheți anumiți din persoanele biserocești, ce stau la dispoziție, și acestora pe lângă ajutoarele, ce se dau dela stat spre acest scop, li s'au votat și din partea consistoriului oare-cari remunerațiuni.

Examenle de calificăciune cu candidații de învățătorie s'au ținut în Iunie și în Decembrie 1901.

Candidați au fost 67. Din aceștia 47 au fost declarați calificați; 15 au fost îndrumați la coorigență; 5 la repetirea examenului întreg.

Visitarea școalelor s'a făcut prin protopopi, afară de aceea s'a continuat și prin comisari speciali numiți de consistor. Din rapoartele prezentate de acești comisari s'a constatat, că aceste visitațiuni s'au de mare folos, căci visitațiunile protopopilor au caracter mai mult administrativ, mai ales, că după împrejurările date nu pot fi totodată și bărbați de specialitate.

Ajutoare s'au votat școalelor și învățătorilor și unor cateheți, din bugetul anului 1901 în suma de 8110 cor.

Stipendii s'au dat pe anul 1901/2 în suma de 15.120 cor.

Conferențele învățătoresci s'au ținut în anul 1901 în zilele de 5—7 Aprilie în 18 cercuri. Participarea învăță-

torilor n'a fost în toate cercurile după-cum s'ar fi așteptat. În unele cercuri fiind frecventarea mai slabă și numărul învățătorilor calificați mai mic și rezultatul lucrărilor a fost mai puțin satisfăcător. Față de cei neglijenți consistorul a aplicat amende în bani pentru absențările lor nesusinate și nesușabile. Din mai multe comune învățătorii au fost împedezați a participa prin lipsa de bunăvoință a comitetului și episcopiei parohiale, cari n'au voit să le elibereze micul diurn și speșele de drum; și față de aceste organe, cari au lipsit dela datoria lor față cu promovarea intereselor școlare, consistorul a luat și va lua dispozițiile necesare pentru ca pe viitor această omisiune să înceteze.

Cronica zilei.

Sibiu, 17 Maiu n. 1902

Sf. Sinod al României s'a deschis Mercuri. După oficierea unui serviciu religios la metropolă, membrii sinodului s'au dus în localul de întrunire, unde ministrul Haret a dat citire mesajului de deschidere.

După aceea prelații au lucrat până la orele 12, sub presidenția I. P. S. S. Metropolitului-Primat.

„Tribuna Literară”, adăosă ca supliment la numărul nostru de azi are următorul cuprins: Din poeziile inedite ale lui Eminescu. — „Am fost... aștept... și-o fi.” (O mică analiză), de M. Aenge. — Buchetul de Crăciun, după René Chit. (Din „Cronica”). — Și multe sunt... poezie de Alex. Aciu. — Mișcarea feministă, de O. — Sărutările de aur (După Catule Mendes), de L. — Felurimi. — Sfaturi practice. — Glume.

Drept de publicitate „Deșteptarea”: scrie: Ministerul instrucțiunii cu ordinațiunea dela 24 Aprilie 1902, nr. 9999 a acordat dreptul de publicitate școalei de trei clase, susținută de „Societatea doamnălor române din Bucovina”, cu începere dela anul școlar 1902—1903

Societatea „Unirea”. Din București ni se scrie următoarele: Scăpată dintr-o încercătură, în care o vîrșă rea credință mai mult decât priceperea fostului său președinte, unui președinte doctor (poza în Dr. medicinae et theologiae) Elefterescu (Elefteriad, un mic slujbaş la serviciul construcțiunilor, ministrului de lucrări publice din București) și care, dacă nu recurgea la intervențiunea fericită a energicului naționalist Ignatie Mircă, era aproape să-i coste viața, societatea culturală „Unirea” a Românilor din Draos (Transilvania), cu sediul principal în capitala României, a început să revină eară mai liber în manifestățiunile sale, grație harnicului său președinte, dl. Ioan Albu, și a devotaților membri ai comitetului conducător.

Dacă cuvintele începătoare ale corespondenței de față s'au intrat în coare și cuprind o veste regretabilă pentru „prea cunoscuta persoană la noi în Ardeal și din „chestie” (Dr. E.) cu atât mai aducătoare de bucurie și știri, că o mână de oameni buni cu pozițiuni modeste, sociale, Români transilvăneni, cari cu grea sudoare își câștigă codrul de pâine, în dorul ferbinței de a fi folosiți „fraților de acasă” prin ajutorul ce li-l trimit nu au lăsat, dându-i inime, ca fructul ostenețelor lor să cadă pradă „necășigilor de glorie ieftină”, și punându-se pe muncă serioasă au reorganizat societatea, căutând a-i restabili creditul și buna reputație din alte vremuri.

Primul pas a fost aranjarea balului popular ținut Duminecă, 29 Aprilie st. v. în frumoasa sală a teatrului „Eforiei” din bulevardul Elisabeta, care având o deplină reușită morală și materială, a dat măsura simpatiei publicului și a nădejilor îndreptățite, pe care el le leagă de această vrednică societate ardelenască.

Înainte bravi Români, în munca de alinare a suferințelor celor de acasă.

Dumnezeu vă ajute!

C. O. Pândeau.

A apărut: „Estras din istoria regimentului de infanterie ces. și regese nobil de Probst, nr. 51: preluat de capital Max Maend, tradus de maiorul S. Blasiu. O broșură de 50 pag. tipărită la „Tipografia”, soc. pe acți în Sibiu.

Trei nunți. La Esztergom s'au sârbat alături trei nunți deodată. O păreche bătrână Bruty János și-a sârbat nunta de aur, fiul lor nunta de argint, ear' nepoata nunta primă.

Presă italiană și congresul dela Berna. Cu toată ruperea relațiilor diplomatice dintre Italia și Elveția, presa italiană a hotărât să ia parte la congresul internațional al presei, care se va ține la Berna.

Exregina Natalia și ortodoxismul Deună-zi sinodul din Sârbia, sub președinția metropolitului Inocențiu, a tratat chestia convertirii ex-reginei Natalia la catolicism. Sinodul a decretat să șteargă numele Natalia din Cartea de aur a bisericii ortodoxe.

La fondul „Masa învățăcelilor meșieri români”, administrat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, au contribuit Dr. Aurel Muntean, avocat (Orăștie) 4 cor.; Teodor Herman, avocat presbiter (Deeg) 1 cor.; George cavalier Dănilă, primar (Hunedoara) 1 cor.; Arseniu Vlaicu, directorul școlilor comerciale (Brașov) 1 cor.; Tit V. Gheaja, protopresbiter (Hațeg) 1 cor.; Iuliu Dan, protopresbiter (Făgăraș) 1 cor.; George Borza, notar (Viștea) 1 cor.

La fondul de 20 bani, întemeiat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor rom din Sibiu au mai dăruit următorii: Ioan Mihu, esped. cons., Demetriu Câmpăan, arhivar cons., Avram Moga, cancelist consist., Ioan Gărbacea, proprietar, Ioan Șut, impiegat consistorial, Aurel Trif, ref. extraordinar, Pavel Cotoș, funcționar la cons. metr., Ioan Silaghi, practicant esectoral, Victor Tordășianu, Dr. Ioan Ivan, avocat, Maria Ivan, Criseta (Mediaș) dela fiecare câte 20 bani; Dr. Vasile Dan, adv. 1 cor.

Atentat contra unui arhiepiscop Asupra arhiepiscopului Vasileria, pe când privea de pe balconul vilei sale din Verona focul bengalic, cineva a tras un foc de pușcă fără însă să fi fost nimerit nici dinșul nici marchiza Di Rudini Staraba, care încă era pe balcon.

Studentii universitari din Germania au hotărât să nu primească bursele ce le-au fost lăsate prin testament de Cecil Rhodes. Aceasta, din cauza cuvintelor insultătoare cu cari s'a exprimat Chamberlain, acum două luni despre armata germană.

Celelalte interesant pentru losuri de clasă le recomandăm „Societatea de schimb națională pe acțiuni în Budapesta”, ca cel mai sigur institut, având o cautiune în valoare de 330.000 cor., cea mai mare dintre ele depuse la direcțiunea loteriilor de clasă. Cu losurile cumpărate dela această societate s'au câștigat cele mai mari sume. Cumpărătorilor din provincie li se face favorul de a-și pute primi banii și prin mijlocirea băncilor mai mari din provincie fără nici o proviziune sau alte spese.

Locul cu norocul este de sigur la colectura de loterie Gaedike în Budapesta, str. Kossuth Lajos nr. 11. La sortirea cea din urmă s'a câștigat pentru a treia-oară netă sumă de 100.000 cor. cu un los cumpărat dela această colectură.

Știri mărute. Oasătoria Principelui Mirko cu domnișoara Natalia Constantinovici s'a fixat în mod oficial pentru ziua de 8 Iunie.

Ea se va face la Cetinje.

— În Siret (Bucovina) e pe cale a se înființa o fabrică de hârtie, pe acții. S'au subscris deja acții în preț de 40 mii coroane.

— Din pricina amorului într-o primadonă oficerul Nowak din Cașovia s'a sinucis în teatru în decursul reprezentației.

— Pădurile din Boemia și Germania-de-Ost și miază-zi, s'au acoperite de zăpadă.

— La Brest cu ocazia imbarcării președintelui Loubet pentru Rusia, a fost arestat un individ suspect, care sosise acolo și avea la dînsul diferite revolve.

— Bucătării și chelnerii din Florența s'au pus în grevă generală. Cafenelele și restaurantele stau închise.

— Șahul Persiei va face o vizită și Papei Leon XIII., în Vatican, venind dela ambasada persiană.

— La Neapole a fost furat băiatul principesei Tichomiroff, nepoata ministrului rusesc.

Sosiri în Sibiu.

La 17 Maiu n. 1902.

Hotel „Imperatul Românilor”: Somogyi, ing. Cluj; Böllony, insp. fin. Arad; Marcovici și soția, com. Rimnic.

Hotel „Melter”: Stiasny, petrar București; Botta, ing. Vințel-de-joș Gütter, funcț. Uioara.

Hotel „Habermann”: Greger și fam. serg. major; Alba-Iulia; Pelikan, chel. N. Balan.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Duminecă, 18 Maiu.

Academie mare a ansamblului de operă sub conducerea dlui director de muzică Hermann Kirchner.

Pentru redacție și editură responsabil: George Mohan.

Proprietar: Pentru Tipografia, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Nr. 1249—1902.

189 2—3

Concurs.

Pentru îndeplinirea locului de notar în comuna Marpod (pretura Nocrich, comitatul Sibiu) se escrie prin aceasta concurs:

Cu postul de notar s'nt legate următoarele beneficii:

1. 1000 coroane salar fundamental.
2. Locuință în natură.
3. 100 cor. pașal de călătorie.
4. 100 cor. pentru purtarea catastrului de vite.
5. 104 cor. spese de postă ș. a.
6. pentru lucrări private competițele statote în statut.
7. 200 cor. ca matriculant de stat.
8. 200 cor. pașal de luminat, de încălzit și de cancelarie (decisul referitor la aceasta însă nu e încă valid).

Doritorii de a concura au a-și înainta cererile scrise cu mână proprie instruite în mod recerut și dovedirea cunoștinței de limbi până la 31 I. c. la subscrisul.

Cererile întrare mai târziu nu se vor considera.

Nocrich, 14 Maiu 1902.

HANER,
primpretor.

Șindile de vânzare.

În comuna Albac-Arada comit. Turda-Arieș se pot căpăta șindile de lemn de munte trainic pentru acoperiș în ori-ce mărime (gros. lăț. lung.) în cantitate mică, și cât de mare (și cu milioanele) transportate la locuința cumpărătorului. În comitatul Turda-Arieș, Cluj, Alba-regal, nefiind tren se vor duce cu cărele, ear' în locurile unde se află tren cu trenul cu preț moderat.

Doritorii de a cumpăra șindile bune și trainice pentru edificii publice ori private s'nt a se adresa la 175 2—5

Nicolau Nicola,

preot gr.-or. în Albac-Arada p. u. Topánfalva comitatul Turda-Arieș.

Sesonul de primăvară și vară 1902.

Stofe de Brunn veritabile.

Un coupon de 3.10 m. lung din care ese un rând de lăine de bărbat complet, (surte, gilet și pant.) costă numai

fl. 2.75, 3.70, 4.80 c. bună
fl. 6.— 6.90 c. mai bună
fl. 7.75 cal. fină
fl. 8.65 c. foarte fină.
fl. 10.— c. supra fină.

Un coupon pentru un costum negru de salon fl. 10.— precum și stofe de pardisul, de costume de turști, stofe de per etc., trimite cu prețuri de fabrică depozitul de postavuri cu bună reputație și cinstit 115 18—20

Siegel-Imhof în Brunn.

Mustru se trimite gratuit și francate.

Comande se trimite esact după mustrele alese.

Avantajile mușterilor privați s'nt însemnate, dacă fac comanda direct la fabrică.

Se caută

un domn inteligent și sprinten ca **ampluat pentru cancelaria de comunicație cu străinii a orașului liber reg. Sibiu**, care vorbește și scrie bine limbile patriei și e întru căta versat în serviciul acesta.

Termnul e pus pe 1 Iunie n. c.

În lunile Iunie, Iulie, August și Septembrie va fi ocupat în birou înainte și după amezii, în celelalte luni agende pot fi rezolvate înainte sau după amezii. Ofertele în scris cari vor cuprinde unele date din viață și calificăciune, precum și pretenșiunile de remunerație, s'nt a se trimite cel mult până la 24 Maiu n. a. c. cancelariei de comunicație cu străinii în Sibiu. 190 1—8

Metasă de Foulard dela 65 cr.

până la fl. 3.65 per metru pentru bluse și rocuri, precum și „metasă de Henneberg” neagră, albă și colorată dela 60 cr. până la fl. 14.56 per metru. Se trimite ori-cui franco și plătită de vamă. Mustre se trimite franco. Pentru Svișera porto de scrisori e duplu. 15—10

G. Henneberg,

fabrică de metasă (lif. curții ces. și reg.) în ZÜRICH.

Indispen-
sabil
pentru
dame

Effect
grabnic
miraculos

Frumuseța femeiască

poate fi câștigată, potențată și menținută prin escelentul și cel mai sigur preparat

Crema-Margareta,

care chimicește e curată, nu conține nici mercuriu, nici plumb, e absolut nestricăcioasă și neunsuroasă.

Această universal renumită pomadă de obraz delată după câteva zile pistrue, petele și ficat, jubrutele, carii de piele (mit-eseri) și celelalte necurății de piele. Netezeste sbrăcelile, crețele, urmele vârsatului și dă obrazului o culoare albă, lucie și delicată.

Mijloc escelent contra înrîurîntelor soarelui și vîntului.

Prețul: un borcan mic 1 cor., unul mare 2 cor., Pudră-Margareta 1 cor. 20 bani, Săpun-Margareta 70 bani, Păstă de dinți Margareta 1 cor., Apă de obraz Margareta 1 cor.

Număroase scrisori de recunoștință și mulțumită.

Cu ramburs ori pe lângă trimiterea înainte a prețului espedează inventatorul:

K. FÖLDES,
farmacist în Arad.

Se capătă în toate farmaciile, drogueriile și parfumeriile.

Depozite în Sibiu
la Parfumeria Meltzer, Carl Arz, apotecarii K. Herzberg și G. Breinstöfer, Fr. Karl Jickell, I. C. Molnar, Karl Müller,
Karl Henrich, Erwin Rummler, August Teutsch
103 3—5

Falsificatorii vor fi urmăriți judecătorește

Cel mai bun cosmetic pentru frumuseța

În atențiunea proprietarilor de pământ!

„Eliberarea pământului de greunament,

Intreprindere de Credit Hipotecar“

este titlul unui institut ce s'a înființat cu scopul de a da ocașiune proprietarilor de pământuri să poată ajunge la împrumuturi ieftine și pe lângă condițiunile cele mai favorabile. Acest institut dă împrumuturi pe pământuri ori și unde. Interesele cu amortisirea capitalului cu tot fac mai puțin ca la băncile mici numai interesele simple.

Favorul cel mai deosebit de neprețuit este, că cu încetarea din viață a debitorului, suma împrumutată se șterge de pe pământul hipotecat, ear' ratele plătite în amortisirea capitalului se restituiesc numai decât în bani gata.

Cu modalitatea împrumuturilor acestora proprietarul unui pământ ajunge la bani ieftini, nu poartă grija plății împrumutului și este sigur că ori și când ar înceta din viață, pământul rămâne liber de greunament și erezi mai capătă și bani gata.

Recomandăm tuturor acelor prnrietari de pământuri cari au lipsă de bani să se folosească de favorul acesta.

Pe pământuri cari s'nt hipotecate la alte institute încă se dau împrumuturi plăindu-se din suma împrumutată datoria veche la respectivul institut.

La cereri de împrumuturi se recere copia cărților funduare și foaia catastrală.

Prospecte detaliate cu informațiunile necesare se trimite la cerere.

Atât cererile de împrumuturi precum și ori ce întrebări la cari se răspunde imediat s'nt a se adresa la

Representanța

„Intreprinderi de Credit Hipotecar,

El berarea pământului de greunament“

în Sibiu (N.-Szeben) strada Bruckenthal 36.

Budapesta, IV., Váci-utca nr. 37.

este astăzi pentru viitorul fiecărei familii un factor atât de important, încât o poliță de asigurare pe viață să nu lipsească în nici o familie. Mai favorabilă este aceea asigurare, care pe lângă ajutorul imediat în cazul morții, mai oferă asiguraților rămași în viață încă și $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ % **interese** asupra banii solviți. În țeara noastră există o unică bancă mutuală de asigurare, care — stând la înălțimea chemării sale — corespunde acestor cerințe, și aceea este banca

87 6-26

13,160.000 coroane, sau treisprezece milioane **160.000** coroane.

**„Omoritor de insecte“
neîntrecut.**

Cumpărați „numai în stiole“.

Se află în Sibiu la d-nii :

Julius Balmann,
Johann Billes,
F. Binder,
„Concordia“,
societate comercială pe acții.
Ludwig Fuchs,
A. R. Grell,
Gustav Gürtler,
Ludwig Gürtler,
Friedrich Homm,
Franz Jahn Söhne,
Victor Jauernig,
Carl Kirschner,
Josef Knoblich,
Johann Michael Klein,
Ludwig Kurowski,
J. B. Misselbacher,
J. C. Molnar, apoteca,
F. A. Reissenberger,
E. Rummler, apotecar.
G. Scheyding,
Johann Schneider,
Rudolf Schuster,
Josef Schwarz,
Carl Tartler,
Franz J. Wagner,
Wilhelm Wazek,
Josef Zimmermann.

Afară de acestea mai sînt depozitate
în tot locul unde sînt espuse placate.

magazin de manufactură în Sibiiu, strada Urezului nr. 7.

La toate expozițiile și esamenale de concurență am obținut premiile cele dintâi.

1 premiu	=	600000
1 câştig	=	400000
1 "	=	200000
2 " 100000	=	200000
1 " 90000	=	90000
1 " 80000	=	80000
1 " 70000	=	70000
2 " 60000	=	120000
1 " 40000	=	40000
5 " 30000	=	150000
1 " 25000	=	25000
7 " 20000	=	140000
3 " 15000	=	45000
31 " 10000	=	310000
67 " 5000	=	335000
3 " 3000	=	9000
432 " 2000	=	864000
763 " 1000	=	763000
1238 " 500	=	619000
90 " 300	=	27000
31700 " 200	=	6340000
3900 " 170	=	663000
4900 " 130	=	637000
50 " 100	=	5000
3900 " 80	=	312000
2900 " 40	=	116000

500000 câşt. 1 prem. cor. 13.160000

l-a câştigat pentru a treia oară un lăş din colecta mea.

600000	cor.	Nr.	62551
400000	"	"	33464
400000	"	"	11119
400000	"	"	28916
100000	"	"	42758
100000	"	"	49878
100000	"	"	87991
70000	"	"	60912
60000	"	"	78863
60000	"	"	85258
60000	"	"	97263
30000	"	"	6920
30000	"	"	38691
30000	"	"	90964
25000	"	"	23481
25000	"	"	30049
20000	"	"	28950
20000	"	"	33402
20000	"	"	35862
20000	"	"	60781
20000	"	"	78848
20000	"	"	88874
15000	"	"	57734
15000	"	"	77950
15000	"	"	82506

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall